

การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขนาดกลาง
ในกลุ่มเกาะแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1
Management of relationships between schools and communities of
medium-sized schools in the Koh Kaew group Rayong Primary
Educational Service Area District Office 1

อนุธิดา วัฒนาศิตพงษ์¹ธีระพงศ์ บุศรากุล²

Anuthida Watthanawichitpong, Theerapong Budsarakoon

บทคัดย่อ (Abstract)

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพโดยแบ่งเป็นตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณคือ ผู้บริหารและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดกลาง กลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 จาก 7 โรงเรียน จำนวน 165 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 7 คน โดยผู้วิจัยได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการการวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขนาดกลางในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมมีการบริหารอยู่ในระดับดี ($\bar{X} = 3.99$) 2) ข้อเสนอแนะการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขนาดกลาง ในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า (1) ด้านการให้บริการชุมชน ผู้บริหารและครูควรให้ชุมชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็นและจัดกิจกรรมวันสำคัญที่โรงเรียนจัดขึ้น (2) ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ผู้บริหารและครูควรให้ชุมชนเข้าร่วมในการบริหารจัดการในเรื่อง การจัดการอาหารกลางวัน การมอบทุนให้กับนักเรียนที่เรียนดีแต่ขาดแคลนทุนทรัพย์ การให้ชุมชนเข้ามาช่วยเหลือในเรื่อง การให้ความรู้เกี่ยวกับยาเสพติด (3) ด้านบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารและครูควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดมทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริมการศึกษาทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น (4) ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารและครูควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมประกวดต่าง ๆ ที่ชุมชนหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น (5) ด้านการประชาสัมพันธ์ ผู้บริหารและครูควรจัดทำเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

Received: 2021-09-11 Revised: 2021-10-14 Accepted: 2021-10-18

¹ 2บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม Graduate School Siam Technology College.

Corresponding Author e-mail: selaphum.academic@gmail.com

คำสำคัญ (keywords): การบริหาร ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โรงเรียนขนาดกลาง

Abstract

This research is a quantitative and qualitative research (Mixed Method). Administrators and teachers working in medium-sized schools Koh Kaew Group Under the Rayong Primary Educational Service Area Office, Region 1 from 7 schools, 165 students were collected. The statistics used in the data analysis were frequency, percentage, mean and standard deviation. Part of the qualitative research, the samples used in the research were Seven school administrators were randomly assigned by the researcher. The research tools are structured interview and analyze the data by analyzing the content. The results of the research were as follows: 1) The relationship management between schools and communities of medium-sized schools in Koh Kaew group. Under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, the overall management was at a good level ($\bar{X} = 3.99$) and 2) Recommendations on the management of school-community relations of medium-sized schools. in the Koh Kaew group Under the Rayong Primary Educational Service Area Office 1, it was found that (1) in community service Administrators and teachers should encourage the community to participate in expressing opinions and organize important day activities organized by the school. (2) The aspect of receiving help from the community. Administrators and teachers should involve the community in managing the matter. lunch management Giving scholarships to students who study well but lack funds giving the community to help in the matter Educating about drugs (3) in the role of basic education committees Administrators and teachers should encourage the board of basic education institutions to mobilize resources in the community to promote education and to increase their academic achievement. (4) Building relationships with the community Administrators and teachers should encourage students to participate in various contest activities. that the community or other agencies organized; (5) public relations Administrators and teachers should produce documents or publications. To disseminate news or activities of the school.

Keywords: Management; Relationships between schools and communities; Medium-sized schools

บทนำ (Introduction)

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กำหนดให้มีการเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทย ทั้งทางด้านสิทธิและเสรีภาพของบุคคลอย่างเสมอภาคกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปีอย่างต่อเนื่องและมีคุณภาพโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย และการจัดการศึกษาดังกล่าวจะต้องคำนึงถึงการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเอกชนเป็นการศึกษาเพื่อปวงชน ให้ประชาชนมีส่วนร่วมและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องหลักการสำคัญดังกล่าวตรงกับแนวคิดหลักในการจัดการศึกษาเพื่อทุกคน (Education for all) และทุกคนทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (All for education) อันเป็นหลักการพื้นฐานที่ได้รับการยอมรับกันทั่วโลก เพราะฉะนั้นถ้าได้ศึกษาแนวทางในการจัดการศึกษาในปัจจุบันตามเจตนารมณ์ของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวคือ บททั่วไป มาตรา 9(5) ในพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบันในของกระทรวงศึกษาธิการจากแหล่งต่าง ๆ มาใช้ ในการจัดการศึกษาดังที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้วว่า ชุมชนเป็นศูนย์รวมของทรัพยากรที่มีค่าสำคัญยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นทรัพยากรมนุษย์ แหล่งเรียนรู้ หรือปัจจัยเงินทุน มาตรา 9(6) ได้กล่าวถึงการมีส่วนร่วม ของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชนองค์กรวิชาชีพ สถาบันทางศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น จากที่กล่าวมาสามารถบอกได้ชัดเจนว่า ชุมชน สังคม เป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการจัดการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ, 2542)

จากบทบาทภาระหน้าที่ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ของคณะกรรมการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่กล่าวมาแล้วยังได้มีการกำหนดในการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาต้องมีวิสัยทัศน์ ซึ่งทำได้โดยอาศัยความร่วมมือของชุมชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้เรียน ครูอาจารย์ ภาครัฐ ภาคธุรกิจชุมชนแสดงความประสงค์อันสูงสุดหรือวิสัยทัศน์ที่ปรารถนาในสถานศึกษา เป็นสถาบันพัฒนา ผู้เรียนที่มีพันธกิจหรือภาระหน้าที่ร่วมกันในการกำหนดงานหลัก ๆ ที่สำคัญของสถานศึกษา พร้อมด้วยเป้าหมายมาตรฐาน แผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการ และการติดตามผลตลอดจนจัดทำรายงานแจ้งสาธารณชน และส่งผลย้อนกลับให้สถานศึกษาเพื่อการปฏิบัติงานที่เหมาะสมตามหลักสูตรสถานศึกษาต่อไป

การปฏิบัติงานระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของบุคลากรภายในสถานศึกษาโดยทั่วไปยังไม่ได้ปฏิบัติงานด้านนี้อย่างจริงจังและกว้างขวางให้ครอบคลุมกิจกรรมการดำเนินงานการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์การให้บริการการมีส่วนร่วม กับชุมชนการดำเนินงานการสร้างความสัมพันธ์กับ ชุมชนยังไม่เป็นระบบ เช่น การขาดเครื่องมือ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทำให้เกิดปัญหาด้านการประสานงานกับชุมชน ได้มีผู้วิจัย พบว่า คณะครูและผู้บริหารโรงเรียน ยังไม่เข้าใจวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของคนในชุมชน ทำให้โรงเรียนไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควร และสภาพการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น ผู้ปกครองนักเรียนก้าวล่วงงานในหน้าที่ของโรงเรียนมากเกินไป คุณลักษณะ

ของผู้บริหาร ที่มีสภาพความร่วมมือระหว่างผู้ปกครองและครูไม่เป็นไปด้วยดีคือ มีเวลาสัมพันธ์กับชุมชนน้อย หรือไม่หาโอกาสสัมพันธ์กับ ชุมชน มีปัญหาทางเศรษฐกิจ การบริหารด้านความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชนไม่เป็นระบบ และไม่เอื้อต่อความสัมพันธ์กับชุมชน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2543)

นอกจากนี้ยังพบปัญหาที่เกิดจาก ความประหลาดหรือความขัดแย้งส่วนตัวระหว่างโรงเรียนกับหรือหน่วยงานอื่นของหมู่บ้านและ ปัญหาความไม่เข้าใจในบทบาทของตนทั้งครูและผู้ปกครอง ปัญหาของการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดสำนักงานงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 เนื่องจากส่วนมากทั้งผู้ปกครองและ ชุมชน เข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษาอย่างไม่ต่อเนื่องและค่อนข้างน้อย การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับ ชุมชนจึง เป็นหน้าที่อันสำคัญอย่างหนึ่งของผู้บริหารโดยเฉพาะ ในปัจจุบันโรงเรียนจะต้องอาศัย ทรัพยากรจากชุมชนมาช่วยในการพัฒนาโรงเรียนไม่ว่าจะเป็นด้านอาคารสถานที่หรือกิจกรรมการเรียนการสอน

ดังนั้นผู้บริหารจึงจำ เป็นต้อง พยายามจัดการศึกษาให้ ประชาชนเห็นความสำคัญ และเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาร่วมกับโรงเรียน โดยจัด กระบวนการในการวางแผน ควบคุม ประสานงาน จัดบุคลากรและเผยแพร่ความรู้ต่อชุมชน สร้าง ความเข้าใจอันดีต่อกันสร้างความรู้สึกรักเป็นเจ้าของให้แก่ชุมชน และเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้าร่วม กิจกรรมของโรงเรียนและทางโรงเรียนก็เข้าร่วมกิจกรรมต่างๆของชุมชนด้วย จากความเป็นมาทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขนาดกลาง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 เพื่อที่จะนำไปเป็นประโยชน์ต่อการบริหารสถานศึกษาในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพภายใน โรงเรียนอย่างรอบด้าน และการกำหนดยุทธศาสตร์และวางแผนการสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียน ขนาดกลางในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 7 คน และครู จำนวน 158 คน รวม 165 คน (โรงเรียนขนาดกลาง 7 โรงเรียน) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1 ปีการศึกษา 2562 (ที่มา: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยาเขต 1, 2562)

2. ตัวอย่าง

ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 7 คน และครู จำนวน 106 คน รวม 113 คน โรงเรียนขนาดกลาง ในกลุ่มเกาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 ปีการศึกษา 2562 ซึ่งผู้วิจัยได้หาขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie & Morgan (1970) หลังจากนั้นได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยแบ่งตามสัดส่วนของโรงเรียนขนาดกลาง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม ของอภิชา พุ่มพวง (2559) ที่ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 6 นำมาประยุกต์ใช้กับบริบทของการศึกษา เรื่อง การดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 2 ตอนดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ระดับการศึกษา และขนาดของโรงเรียนที่สังกัด โดยมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตาม ขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยเทคโนโลยีสยามถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 จะเป็นหน่วยงานที่แจกแบบสอบถามไปยังครูโรงเรียนในสังกัด
3. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 เพราะครูจะส่งแบบสอบถามคืนมาที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
4. ผู้วิจัยดำเนินการคัดเลือกแบบสอบถามที่สมบูรณ์เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป ซึ่งในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามไปทั้งหมด 80 ชุด แต่แบบสอบถามที่ตอบกลับมา 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100
5. ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปและนำเสนอเป็นรูปแบบตารางประกอบ คำอธิบาย
2. ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

2.1 ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่อบรรยายสรุปข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง โดยการใช้การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

2.2 ใช้สถิติเชิงอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ใช้แสดงการเปรียบเทียบข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกับตัวแปร 2 กลุ่ม โดยใช้สถิติทดสอบค่าที (Independent Sample t – test) และทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยกับตัวแปร 3 กลุ่มขึ้นไป โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) โดยใช้สถิติทดสอบค่าเอฟ (F-test) และเมื่อพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงทำการทดสอบรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ้ (Scheffe's test)

ผลการวิจัย (Research Results)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพส่วนบุคคลของครูโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า ครูส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีประสบการณ์ทำงานระหว่าง 1–10 ปี
2. การดำเนินความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขนาดกลาง ในกลุ่มเกาะแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.99$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ($\bar{X}=4.26$) รองลงมาคือ ด้านการประชาสัมพันธ์ ($\bar{X}=4.10$) ด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ($\bar{X}=4.08$) และด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน ($\bar{X}=3.91$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการให้บริการชุมชน ($\bar{X}=3.59$)

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

จากผลการวิจัยเรื่อง การดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขนาดกลางในกลุ่มเกาะแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผู้วิจัยขออภิปรายผลดังต่อไปนี้

การดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขนาดกลางในกลุ่มเกาะแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 ผลการศึกษาวิจัยสรุปเป็นประเด็นสำคัญได้ดังนี้

1. ด้านการได้รับการช่วยเหลือจากชุมชน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขนาดกลาง ในกลุ่มเกาะแก้วสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยองเขต 1

โดยรวมและรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารงานอยู่ในระดับมากโดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยคือ ด้านช่วยเหลือจากชุมชน ขึ้นพื้นฐานด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์

2. ด้านบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อและเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ชุมชนสนใจที่จะเข้ารับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดมทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริมการศึกษา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาโรงเรียน

3. ด้านการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยรวมสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อและเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าการจัดโรงเรียนให้เป็นศูนย์กลางและร่วมมือกับหน่วยงานอื่นจัดกิจกรรม เช่น การแข่งกีฬา การจัดงานประเพณีต่าง ๆ การให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมประกวดต่าง ๆ ที่ชุมชนหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น การจัดให้นักเรียนร่วมพัฒนาทำความสะอาดร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อนามัย และชุมชน

4. ด้านสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยรวมสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อและเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าการจัดโรงเรียนให้เป็นปานกลางและร่วมมือกับหน่วยงานอื่นจัดกิจกรรม เช่น การแข่งกีฬา การจัดงานประเพณีต่าง ๆ การให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมประกวดต่าง ๆ ที่ชุมชนหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น การจัดให้นักเรียนร่วมพัฒนาทำความสะอาดร่วมกับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อนามัย และชุมชน

5. ด้านการให้บริการชุมชน โดยรวมสภาพการบริหารงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อและเรียงคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่าการประสานงานกับสถานีอนามัยในการจัดบริการด้านสุขภาพและอนามัยให้แก่นักเรียนและประชาชนในชุมชน การให้บริการด้านความรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชน ครูและนักเรียนออกไปช่วยงานพัฒนาท้องถิ่นในโอกาสต่าง ๆ

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

ผู้วิจัยขอเสนอแนะการดำเนินงานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของโรงเรียนขนาดกลางในกลุ่มเกาะแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 1 ในแต่ละด้านที่ข้อคำถามมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดในแต่ละด้านดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ด้านการให้บริการชุมชน มีข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารและครูควรการให้ชุมชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมวันสำคัญที่โรงเรียนจัดขึ้น

2. ด้านการได้รับความช่วยเหลือจากชุมชน มีข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารและครูควรให้ชุมชนเข้าร่วมแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมวันสำคัญที่โรงเรียนจัดขึ้น
3. ด้านบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารและครูควรให้คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานระดมทรัพยากรในชุมชนเพื่อส่งเสริมการศึกษา ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น
4. ด้านการสร้างเสริมความสัมพันธ์กับชุมชน มีข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารและครูควรให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมประกวดต่าง ๆ ที่ชุมชนหรือหน่วยงานอื่นจัดขึ้น
5. ด้านการประชาสัมพันธ์ มีข้อเสนอแนะ คือ ผู้บริหารและครูควรจัดทำเอกสารหรือสิ่งพิมพ์ เพื่อเผยแพร่ข่าวสารหรือกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง (References)

- กรมวิชาการ. (2540). *คู่มือการปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: การศาสนา
- กัญนิกา พรหมณพิทักษ์. (2554). จุดเน้นการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2 เส้นทางสู่ความสำเร็จในการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. 2552-2561). *วารสารวิชาการ*. 14 (3), 2-13.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2543). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์
- วสันต์ ปรีดานันต์. (2553). *การบริหารวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลเมืองสมุทรสงครามจังหวัดสมุทรสงคราม*. ค้นคว้าอิสระการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, นครปฐม
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2555). *แนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาตรฐานสากล ฉบับปรับปรุง*. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.